

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın T.C Sağlık Bakanı Kemal MEMİŞOĞLU tarafından Anayasanın 98'inci, TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim. 15.05.2026

Deniz YAVUZYLMAZ
Zonguldak Milletvekili

Dünya genelinde hantavirüs vakalarında son günlerde endişe verici bir artış ve mutasyon eğilimi gözlenmektedir. Özellikle Mayıs 2026 itibarıyla, Güney Amerika merkezli salgınların ardından "Andes" varyantının insandan insana bulaşma kapasitesinin arttığına dair uluslararası sağlık raporları yayımlanmıştır. Arjantin ve Şili'de saptanan, ardından uluslararası yolcu gemileri vasıtasıyla farklı kıtalara taşınma riski doğan bu yeni tablo, Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) tarafından yakından takip edilmektedir. Geleneksel olarak sadece kemirgen temasıyla bulaştığı bilinen virüsün, insandan insana geçebilen bir varyantının yayılması, küresel bir pandemi riskini de beraberinde getirmektedir.

Öte yandan, hantavirüsün ülkemiz coğrafyasındaki varlığı ve insanlarda Böbrek Sendromlu Kanamalı Ateş (RSKA) tablosuna yol açtığı gerçeği, ilk defa metodolojik olarak 2009 yılının Şubat ayında Zonguldak ve Bartın illerimizde saptanan salgınla kanıtlanmıştır. O dönemde bölgedeki 20 civarında olguda etkenin Puumala virüsü (PUUV) olduğu saptanmış; yapılan seroprevalans çalışmaları Bartın'da riskli gruplarda %5,2, Giresun'da ise %3,2 oranında pozitiflik göstermiştir. 2009'da Batı Karadeniz'de başlayan bu farkındalık süreciyle birlikte, 2010 yılında vaka bildirilen il sayısı 21'e, toplam olgu sayısı ise 58'e yükselmiştir. **Virüsün yağışlı, nemli iklimleri ve kemirgenler için uygun yaşam alanı sunan Karadeniz coğrafyasını "endemik merkez" olarak seçtiği bilimsel bir gerçektir.**

Dünyadaki "insandan insana bulaşma" tehdidi ile Zonguldak-Bartın hattındaki "endemik mevcudiyet" birleştiğinde, bölgemiz ve ülkemiz için yeni bir koruyucu sağlık stratejisi oluşturulması zorunluluk arz etmektedir.

Bu bağlamda;

1. Dünya genelinde yayılım gösteren ve insandan insana bulaşma riski taşıyan hantavirüs varyantlarına (Andes vb.) karşı, hudut kapılarımızda ve havalimanlarımızda alınan güncel karantina ve tarama önlemleri nelerdir?
2. 2009 yılında Zonguldak ve Bartın illerimizde saptanan ve literatüre giren ilk metodolojik salgından bu yana, Batı Karadeniz bölgesinde hantavirüs takibi hangi sıklıkla yapılmaktadır?
3. Son 5 yıl içerisinde (2021-2026) Türkiye genelinde ve özel olarak Zonguldak ilinde saptanan hantavirüs vaka sayısı kaçtır? Bu vakaların ölümle sonuçlanma oranı nedir?
4. İklim değişikliğine bağlı olarak artan sel ve taşkınların, Zonguldak ve Bartın gibi riskli illerde kemirgen popülasyonunu ve dolayısıyla virüs yükünü artırdığı bilinmektedir. Bakanlığınızın bu bölgelere özel bir "Erken Uyarı Sistemi" veya "Vektör Kontrol Programı" bulunmakta mıdır?
5. 2009-2010 yıllarında aktif olarak çalışan Ulusal Hantavirüs Çalışma Grubu'nun güncel durumu nedir? Bu grubun son 10 yılda yayımladığı bir saha raporu veya risk haritası mevcut mudur?
6. Özellikle kömür madenleri, tarım arazileri ve orman köyleri gibi riskin yüksek olduğu çalışma alanlarında, çalışanlara yönelik düzenli serolojik tarama programları uygulanmakta mıdır?
7. Bölge hastanelerimizdeki (Zonguldak BEÜ Hastanesi, Bartın Devlet Hastanesi vb.) enfeksiyon hastalıkları birimlerinin, insandan insana bulaşabilen yeni varyantlara karşı izolasyon ve tedavi kapasitesi (ventilatör, diyaliz ünitesi vb.) yeterli düzeyde midir?

15.05.2026

